

BIBLIJA

TREĆI TJEDAN ČITANJA

PROSINAC	STARI ZAVJET	NOVI ZAVJET
11. dan čitanja, ponedjeljak, 12. prosinca	Post 31-32	Mt 11
12. dan čitanja, utorak, 13. prosinca	Post 33-35	Mt 12
13. dan čitanja, srijeda, 14. prosinca	Post 36-37	Mt 13,1-30
14. dan čitanja, četvrtak, 15. prosinca	Post 38-40	Mt 13,31-52
15. dan čitanja, petak, 16. prosinca	Post 41-42	Mt 13,53-14,36

Kako su nastala Evandjelja?

Nerijetko mislimo da su nastala kao što ih umjetnici prikazuju. Evandjelja nisu čista ljudska mudrost, nego nadahnuti tekst. Isus nije računao sa svojom retorikom, sa svojim umijećem pisanja, računao je s ljudima, s nama. Nije ostavio sabrana djela Isusa Krista, ostavio je Zajednicu učenika – Crkvu. Kakvo li je povjerenje imao u nas!?!

Evandjelja nije napisao Isus. Jesu li ga napisali očevidci? A, tko je bio očevidac u Getsemaniju? Evandelist Matej tri puta ponavlja riječi koje je Isus izgovorio u Getsemaniju, u molitvi, u navještaju svoje Muke. Evandelist donosi točne riječi: Oče, ako je moguće neka me mimoide ovaj kalež. Ali ne kako ja hoću, nego kako ti hoćeš. Otkuda mu te riječi? Kako se evandelist usudio ove riječi navesti kao točne riječi koje je Isus izgovorio, kad ih nitko nije mogao čuti, jer nitko nije bio toliko blizu Isusu da bi točno čuo što je molio? Očito je da ovdje nemamo očevica. Evandjelje nije životopis, tj. nije samo: što je moguće točnije navođenje događaja. Ovdje je riječ o kasnijoj interpretaciji Isusove molitve, vođenoj Duhom Svetim. Radnja se događa na

Maslinskoj gori. Na vrhu gore nalazi se špilja u kojoj je Isus podučavao svoje učenike molitvi Očenaš. Ljudi su vjerovali da je Isus bio dosljedan, da je sam molio isto onako kako je podučavao svoje učenike, napose u krucijalnim trenucima. Njegova molitva u Getsemaniju je prvi, glavni dio Očenaša: molitva za kraljevstvo Božje. Ovime nam evandelist daje pouku: upravo u najtežim trenucima, sjeti se kako trebaš moliti. Poručuje nam: Isus ti na ovaj način želi dati primjer, da se sjetiš da si kršćanin, osobito onda, kad ti je teško. Evandelist ističe Isusovu dosljednost.

Evandjelja nisu fikcija, nego izvješća o događajima koji su se zbili među nama: „Kad već mnogi poduzeše sastaviti izvješće o događajima koji se ispuniše među nama – kako nam to predadoše oni koji od početka bijahu očevici i slugе Riječi – pošto sam sve, od početka, pomno ispitao, naumih i ja tebi, vrli Teofile, sve po redu napisati da se tako osvjedočiš o pouzdanosti svega u čemu si poučen“ (Lk 1, 1-5). Evandelist navodi da su o ovim događajima već mnogi pisali. Sluge riječi nisu očevici ali su oni čuli od očevidaca i drugima navješćivali (apostol Pavao nije poznavao povijesnog Isusa, a na njegovu riječ su mnogi povjerovali).

3. tjedan, 11. dan čitanja, ponedjeljak, 12. prosinca 2016.

Post 31-32 Mt 11

Svaki od četiriju evanđelista piše po određenom redu, koji nije kronološki, nego logički red. Primjerice, Matej obrađuje cijelo Evanđelje u obliku 5 velikih govornih cjelina, želeći prikazati Isusa kao novog Mojsija.

U nastanku evanđelja važno je razlikovati tri faze:

Isusov javni život (događaji za koje su tada još postojali očevici)

Vrijeme propovijedanja (ne mijenjaju se činjenice, nego stil prikazivanja)

Vrijeme pisanja kanonskih Evanđelja

Matejevo evanđelje - prednji dio Sirije; semitski mentalitet; dominantni arapski jezik.

Ivanovo evanđelje - prednja Mala Azija; helenistička kultura (kultura koju su preuzeli drugi narodi od Grka, po grčkom uzoru).

Lukino evanđelje - područje Ahaje (autohtoni Grci).

Markovo evanđelje – Italija; zapadnjačko razmišljanje; dominantan latinski jezik.

Evanđelja imaju svoju povijesnu „težinu“. Ona nisu u svemu točan opis kako su se događaji odvijali, ali opisuju kako su kršćani doživljavali Isusa, kakvu su vjeru imali u Isusa. Zato se uvijek vraćamo na izvore – Bibliji – na spise koji su mjerodavni. Crkva nam jamči da ćemo u njima naći ispravnu

vjeru u Isusa. Od drugotne važnosti su nesuglasice oko nekih pojedinosti u kronologiji i točnog vremenskog trajanja pojedinih događaja iz Isusovog života.

Evanđelja prikazuju što je Isus značio za te ljude, i što bi i nama trebao značiti. Donose nam pouku i poruku za nasljedovanje. U Svetom pismu nije sadržana znanstvena istina, nego istina radi našeg spasenja (usp. „Dei verbum“, Dogmatska konstitucija o božanskoj objavi).

Istina koju sadrže Evanđelja jest mudrosna istina, utemeljena u povijesti

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

Jakov bježi iz Harana

31 Uto Jakov dozna kako Labanovi sinovi govore: "Sve dobro našega oca uze Jakov; i od onoga što bi moralo pripasti našem ocu namaknuo je sve ono bogatstvo." ²A opazi Jakov i na Labanovu licu da se on ne drži prema njemu kao prije. ³Tada Jahve reče Jakovu: "Vrati se u zemlju svojih otaca, u svoj zavičaj, i ja ću biti s tobom!" ⁴Jakov onda pozove Rahelu i Leu u polje, k svome stadu, ⁵pa im reče: "Ja vidim na licu vašega oca da se on ne drži prema meni kao prije; ali Bog oca moga sa mnom je bio. ⁶I same znate da sam vašega oca služio koliko sam god mogao; ⁷pa ipak je vaš otac mene varao, deset mi je puta plaću mijenjao. Ali Bog nije dopuštao da mi nanese štetu. ⁸Ako bi on rekao: 'Svaka šarena neka bude tebi za naplatu', onda bi cijelo stado mladilo šarene; ako bi opet rekao: 'Prugasti neka budu tebi za plaću', onda bi cijelo stado mladilo prugaste. ⁹Tako je Bog uzimao blago od vašeg oca pa ga meni davao. ¹⁰Jednom, kad se stado oplođivalo, nenadano vidjeh u snu da su jarci u stadu, dok su se parili, bili prugasti, mjestimično bijeli i šareni. ¹¹Još u snu anđeo Božji mene zovne: 'Jakove!' 'Evo me!' rekoh. ¹²A on nastavi: 'Primijeti dobro da su jarci u stadu što se pare prugasti, mjestimično bijeli i šareni. Ja sam, naime, vidio sve što ti je Laban činio. ¹³Ja sam Bog koji ti se ukazao u Betelu, gdje si uljem pomazao stup i gdje si mi učinio zavjet. Sad ustaj i idi iz ove zemlje; vrati se u svoj zavičaj!'"

¹⁴Nato mu Rahela i Lea odgovore: "Zar još imamo baštinskog dijela u svome očinskom domu? ¹⁵Zar nas otac nije smatrao tuđinkama? Tâ on je nas prodao, a onda je pojeo novac što ga je za nas dobio! ¹⁶Sve bogatstvo što je Bog oduzeo našem ocu zbilja je naše i djece naše. Zato izvrši sve što ti je Bog rekao!"

¹⁷Nato Jakov naprti na deve svoju djecu i svoje žene; ¹⁸pred sobom potjera sve svoje

blago, sva svoja dobra što ih je stekao, stoku što ju je namaknuo u Padan Aramu: krenu u zemlju kanaansku, k svome ocu Izaku.

¹⁹Laban bijaše otišao da striže svoje ovce, pa Rahela prisvoji kućne kumire koji su pripadali njezinu ocu. ²⁰Jakov zavara Aramejca Labana tako da nije ni slutio da će bježati. ²¹I pobjegne sa svim što je bilo njegovo. Ubrzo prijeđe Euftrat i upravi put prema brdu Gileadu.

Laban u potjeri za Jakovom

²²Trećeg dana obavijeste Labana da je Jakov pobjegao. ²³On povede sa sobom svoje rođake te je za Jakovom išao u potjeru sedam dana hoda; stiže ga na brdu Gileadu. ²⁴Ali se Bog ukaza Aramejcu Labanu, noću u snu, te mu reče. "Pazi da protiv Jakova ne poduzimlješ ništa, ni dobro ni zlo!" ²⁵Uto Laban stigne Jakova. Jakov bijaše postavio svoj šator na Glavici, a Laban se utabori na brdu Gileadu.

²⁶Onda Laban reče Jakovu: "Što si to htio zavaravajući me i odvođeci mi kćeri kao zarobljenice na maču? ²⁷Zašto si potajno pobjegao, u bludnju me zaveo i nisi me obavijestio? Otpratio bih te s veseljem i pjesmom, uz bubnje i lire. ²⁸Nisi mi dopustio ni da izljubim svoje kćeri i svoju unučad! Zbilja si ludo postupio. ²⁹U mojoj je ruci da s tobom loše postupim. Ali Bog tvoga oca noćas mi reče: 'Pazi da protiv Jakova ne poduzmeš ništa, ni dobro ni zlo!' ³⁰Sada dobro, otišao si jer si čeznuo za svojim očinskim domom; ali zašto si mi kumire pokrao?"

³¹Jakov odgovori Labanu: "Strepio sam od pomisli da bi mi mogao silom oteti svoje kćeri. ³²A kumire svoje u koga nađeš, onaj neka pogine! Ovdje pred našom braćom kaži što je tvoga pri meni i nosi!" Jakov nije znao da ih je Rahela prisvojila. ³³Tako Laban uđe u šator Jakovljev, pa u šator Lein, onda u šator dviju sluškinja, ali ništa ne nađe. Izišavši iz Leina šatora, uđe u šator Rahelin. ³⁴A Rahela bijaše

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

uzela kumire i stavila ih u sjedalo svoje deve, a onda na njih sjela. Laban je premetao po svemu šatoru, ali ih ne nađe. ³⁵Ona je, naime, rekla svome ocu: "Neka se moj gospodar ne ljuti što ne mogu pred njim ustati jer imam ono što je red kod žena." I tako je pretraživao, ali kumira nije našao.

³⁶Sad se Jakov ražesti i zađe u prepirku s Labanom. Otvoreno Jakov reče Labanu: "Kakvo je moje zlodjelo, koja li je moja krivnja da me progoniš? ³⁷Eto si premetnuo sve moje stvari, pa kakav si predmet našao od svega svog kućanstva? Položi ga tu pred moj i svoj rod pa neka oni budu suci među nama dvojicom. ³⁸Za ovih dvadeset godina što sam ih s tobom proveo ni tvoje ovce ni tvoje kože nisu se jalovile niti sam ja jeo ovnova iz tvoga stada. ³⁹Ono što bi zvijer razdrila, tebi nisam donosio, nego bih od svoga gubitak nadoknadio. Ti si to od mene tražio, bilo da je nestalo danju ili da je nestalo noću. ⁴⁰Često sam danju skapavao od žeđi, a obnoć od studeni. San je bježao od mojih očiju. ⁴¹Od ovih dvadeset godina što sam ih proveo u tvojoj kući četrnaest sam ti godina služio za tvoje dvije kćeri, a šest godina za tvoju stoku, jer si mi mijenjao zaradu deset puta. ⁴²Da sa mnom nije bio Bog moga oca, Bog Abrahamov, Strah Izakov, otpratio bi me praznih ruku. Ali je Bog gledao moju nevolju i trud mojih ruku te je sinoć dosudio."

Ugovor između Labana i Jakova

⁴³Nato Laban odgovori Jakovu: "Kćeri su moje kćeri; djeca su moja djeca; stada su moja stada, sve što gledaš moje je. Ali što danas mogu učiniti ovim svojim kćerima ili djeci koju su rodile? ⁴⁴Pa dobro, hajde da ti i ja napravimo ugovor, tako da bude svjedok između mene i tebe."

⁴⁵Nato Jakov uzme jedan kamen pa ga uspravi kao stup, ⁴⁶a onda reče svojim ljudima: "Skupite kamenja!" Tako oni nakupe kamenja i nabace gomilu. Tu su na gomili blagovali.

⁴⁷Laban je nazva "Jegar sahaduta", a Jakov je nazva "Gal-ed". ⁴⁸Onda Laban izjavi: "Neka ova gomila danas bude svjedok između mene i tebe!" Stoga je nazvana Gal-ed, ⁴⁹ali i Mispa, jer je rekao. "Neka Jahve bude na vidu i tebi i meni kad jedan drugog ne budemo gledali. ⁵⁰Ako budeš loše postupao prema mojim kćerima, ili ako uzmeš druge žene uz moje kćeri, sve da nitko drugi ne bude s nama, znaj da će Bog biti svjedok između mene i tebe."

⁵¹Potom Laban reče Jakovu: "Ovdje je, evo, gomila; ovdje je stup koji sam uspravio između sebe i tebe: ⁵²ova gomila i ovaj stup neka budu jamac da ja u zloj namjeri neću ići na te iza ove gomile i da ti nećeš ići na me iza ove gomile i ovog stupa. ⁵³Neka Bog Abrahamov i Bog Nahorov budu naši suci!" Jakov se zakune Bogom - Strahom svoga oca Izaka. ⁵⁴Poslije toga Jakov prinese žrtvu na Glavici i pozva svoje ljude da blaguju. Poslije objeda proveli su noć na Glavici.

32 Ranim se jutrom Laban digne, izljubi svoje sinove i svoje kćeri te ih blagoslovi; onda se zaputi natrag u svoje mjesto. ²Jakov je putovao svojim putem, kad mu u susret izađu anđeli Božji. ³Kad ih Jakov opazi, reče: "Ovo je Božje taborište!" Zato nazva ono mjesto Mahanajim.

Jakovljeve pripreme za susret s Ezavom

⁴Jakov pošalje pred sobom glasnike svome bratu Ezavu u zemlju Seir, u Edomsku pustaru, ⁵i naloži im: "Ovako ćete reći mome gospodaru Ezavu: 'Sluga tvoj Jakov poručuje ti: Boravio sam kod Labana i dosad se ondje zadržao. ⁶Stekao sam goveda, magaradi, ovaca, sluga i sluškinja. Javljam to svome gospodaru, ne bih li našao naklonost u njegovim očima.'"

⁷Glasnici se vrate Jakovu te mu reknu: "Bili smo kod tvoga brata Ezava; on sam dolazi ti u susret sa četiri stotine momaka."

⁸Jakov se silno uplaši. U zabrinutosti rastavi na dva tabora ljude, stada, krda i deve što ih je

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

sa sobom imao. ⁹Računao je: ako Ezav naiđe na jedan tabor i napadne ga, drugi bi se tabor mogao spasiti. ¹⁰Onda se Jakov pomoli: "O Bože oca moga Abrahama! Bože oca moga Izaka! O Jahve, koji si mi naredio: 'Vrati se u svoj rodni kraj, i ja ću ti biti dobrostiv!' ¹¹Nisam vrijedan sve dobrote koju si tako postojano iskazivao svome sluzi. Tâ samo sam sa svojim štapom nekoć prešao ovaj Jordan, a sad sam narastao u dva tabora. ¹²Izbavi me od šaka moga brata, od šaka Ezavovih! Inače se bojim da bi mogao doći i umlatiti i mene, i majke, i djecu. ¹³Ti si rekao: 'Obilnim ću te dobrima obasipati i tvoje potomstvo umnožiti poput pijeska u moru koji se ne da prebrojiti zbog množine.'"

¹⁴Ondje provede onu noć; a onda, od onog što je imao pri ruci, pripravi dar svome bratu Ezavu: ¹⁵dvjesta koza i dvadeset jaraca, dvjesta ovaca i dvadeset ovnova; ¹⁶trideset deva dojljica s njihovim mladima; četrdeset krava i deset junaca; dvadeset magarica i deset magaraca. ¹⁷Stado po stado preda svojim slugama. Onda reče svojim slugama: "Idite preda mnom, ali držite razmak među stadima!" ¹⁸A prvom izda naredbu rekavši: "Kad te sretne moj brat Ezav pa te upita: 'Čiji si ti? Kamo ideš? Čije je ovo pred tobom?' ¹⁹odgovori: 'Tvoga sluge Jakova; ovo je dar koji šalje svome gospodaru Ezavu; on je tamo za nama.'" ²⁰Tako je naredio i drugome, pa trećemu i svima drugima koji su išli za stadima: "Ovo i ovako reci Ezavu kad ga sretnoš. ²¹Još mu dodaj: 'A sluga tvoj Jakov i sam je za nama.'" Mislio je naime: "Ako ga unaprijed udobrostivim darovima, a onda se s njim suočim, možda će mi oprostiti." ²²Tako darovi krenu naprijed, dok je on ostao one noći u taborištu.

Borba s Bogom

²³One noći on ustane, uzme svoje obje žene, obje svoje sluškinje i svoje jedanaestero djece te prijeđe Jabok preko gaza.

²⁴Prebacivši njih na drugu stranu toka, prebaci zatim i ostalo što bijaše njegovo. ²⁵Jakov ostane sam.

I neki se čovjek rvaao s njim dok nije zora svanula. ²⁶Videći da ga ne može svladati, ugame mu bedro pri zglobu, tako da se Jakovu kuk iščašio dok su se rvali. ²⁷Potom reče: "Pusti me jer zora sviće!" Ali on odgovori: "Neću te pustiti dok me ne blagosloviš." ²⁸Nato ga onaj zapita: "Kako ti je ime?" Odgovori: "Jakov." ²⁹Onaj reče. "Više se nećeš zvati Jakov nego Izrael, jer si se hrabro borio i s Bogom i s ljudima i nadvladao si." ³⁰Onda zapita Jakov: "Reci mi svoje ime!" Odgovori onaj: "Za moje me ime ne smiješ pitati!" I tu ga blagoslovi.

³¹Onom mjestu Jakov nadjene ime Penuel jer - reče - "Vidjeh Boga licem u lice, i na životu ostadoh." ³²Sunce je nad njim bilo ogranulo kad je prošao Penuel. Hramao je zbog kuka. ³³Zato Izraelci do današnjeg dana ne jedu kukovnu tetivu što se nalazi na bedrenom zglobu, budući da je Jakovljevi bedreni zglob bio iščašen u kukovnoj tetivi.

Evandjelje po Mateju

IV. OTAJSTVO NOVOG BOŽJEG SVIJETA

11 Pošto Isus završi upućivati dvanaestoricu učenika, ode odande naučavati i propovijedati po njihovim gradovima.

Pitanje i svjedočanstvo Ivanovo

²A kad Ivan u tamnici doču za djela Kristova, posla svoje učenike ³da ga upitaju: "Jesi li ti Onaj koji ima doći ili drugoga da čekamo?" ⁴Isus im odgovori: "Pođite i javite Ivanu što ste čuli i vidjeli: ⁵Slijepi progledaju, hromi hode, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se navješćuje Evandjelje. ⁶I blago onom tko se ne sablazni o mene."

⁷Kad oni odoše, poče Isus govoriti mnoštvu o Ivanu: "Što ste izišli u pustinju gledati? Trsku koju vjetar ljulja? ⁸Ili što ste izišli vidjeti? Čovjeka u mekušasto odjevena? Eno, oni što se mekušasto nose po kraljevskim su dvorima. ⁹Ili što ste izišli? Vidjeti proroka? Da, kažem vam, i više nego proroka. ¹⁰On je onaj o kome je pisano:

*Evo, ja šaljem glasnika svoga
pred licem tvojim
da pripravi put pred tobom.*

¹¹Zaista, kažem vam, između rođenih od žene ne usta veći od Ivana Krstitelja. A ipak, i najmanji u kraljevstvu nebeskom veći je od njega! ¹²A od dana Ivana Krstitelja do sada kraljevstvo nebesko silom se probija i siloviti ga grabe. ¹³Uistinu, svi proroci i Zakon prorokovahu do Ivana. ¹⁴Zapravo ako hoćete: on je Ilija koji ima doći."

¹⁵"Tko ima uši, neka čuje."

Isusov sud o suvremenicima

¹⁶"A komu da prisposodobim ovaj naraštaj? Nalik je djeci što sjede na trgovima pa jedni drugima dovikuju:

¹⁷"Zasvirasmo vam i ne zaigraste,
zakukasmo i ne zaplakaste."

¹⁸"Doista, dođe Ivan. Nije jeo ni pio, a govori

se: 'Đavla ima.' ¹⁹Dođe Sin Čovječji koji jede i pije, a govori se: 'Gle, izjelice i vinopije, prijatelja carinika i grešnika!' Ali opravda se Mudrost djelima svojim."

Prijetnja neobraćenim gradovima

²⁰Tada stane prekoravati gradove u kojima se dogodilo najviše njegovih čudesa, a oni se ne obratiše: ²¹"Jao tebi, Korozaine! Jao tebi, Betsaido! Da su se u Tiru i Sidonu zbila čudesa koja su se dogodila u vama, odavna bi se već oni u kostrijeti i pepelu bili obratili. ²²Ali kažem vam: Tiru i Sidonu bit će na Dan sudnji lakše negoli vama."

²³"I ti, Kafarnaume! Zar ćeš se do neba uzvisiti? Do u Podzemlje ćeš se strovaliti! Doista, da su se u Sodomi zbila čudesa koja su se dogodila u tebi, ostala bi ona do danas. ²⁴Ali kažem vam: Zemlji će sodomskoj biti na Dan sudnji lakše nego tebi."

Evandjelje jednostavnima

²⁵U ono vrijeme reče Isus: "Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. ²⁶Da, Oče, tako se tebi svidjelo. ²⁷Sve je meni predao Otac moj i nitko ne pozna Sina doli Otac niti tko pozna Oca doli Sin i onaj kome Sin hoće objaviti."

Spasiteljski poziv

²⁸"Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti. ²⁹Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca i naći ćete spokoj dušama svojim. ³⁰Uistinu, jaram je moj sladak i breme moje lako."

3. tjedan,
12. dan čitanja, utorak, 13. prosinca 2016.

Post 33-35
Mt 12

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

Susret Jakova i Ezava

33 Jakov podiže oči i opazi gdje dolazi Ezav i s njime četiri stotine ljudi. Onda on podijeli svoju djecu među Leu, Rahelu i dvije sluškinje; ²postavi sluškinje i njihovu djecu na čelo; iza njih Leu i njezinu djecu; a Rahelu i Josipa straga. ³Sam prođe naprijed, nakloni se do zemlje sedam puta dok se ne primače svome bratu. ⁴Ezav mu potrča u susret. Zagrli ga padnuvši mu oko vrata, poljubi ga i zaplaka. ⁵Onda podiže oči i vidje žene i djecu. "Tko su ovi s tobom?" - zapita. On odgovori: "Djeca kojom je Bog obdario tvoga slugu." ⁶Potom naprijed stupe sluškinje sa svojom djecom te se duboko naklone. ⁷Naprijed stupi i Lea sa svojom djecom te se duboko nakloni. Najposlije stupe naprijed Josip i Rahela te se duboko naklone.

⁸Ezav upita: "Što kaniš sa svom ovom povorkom što sam je sreo?" Odgovori: "Naći naklonost svoga gospodara." ⁹Ezav odgovori: "Ja imam dosta, brate moj. Neka ostane tebi što je tvoje." ¹⁰A Jakov reče: "Nemoj tako! Ako sam našao naklonost u tvojim očima, primi dar iz moje ruke; jer meni je, što si me ljubezno primio, kao da gledam lice Božje. ¹¹Zato prihvati moj dar što sam ti ga donio; Bog mi je bio sklon te imam svega." Kako ga je uporno nagovarao, Ezav prihvati.

¹²"Pođimo na put", reče Ezav, "i ja ću s tobom putovati." ¹³Ali mu on odvrati: "Zna moj gospodar da su djeca nejaka. Osim toga, valja mi se brinuti o ovcama i kravama koje doje: ako bi se tjerale prebrzo samo jednog dana, sve bi pocrkale. ¹⁴Neka moj gospodar ide ispred svoga sluge, a ja ću ići polako, uz korak marve pred sobom i uz korak djece, dok ne stignem k svome gospodaru u Seir." ¹⁵Onda reče Ezav: "Da ti barem ostavim nekoliko ljudi koji se sa mnom nalaze." Ali on odgovori: "Čemu to? Neka ja samo nađem milost u očima svoga gospodara!" ¹⁶Tako se Ezav onog dana zaputi natrag u Seir, ¹⁷dok je Jakov otišao u Sukot, gdje sebi sagradi kuću, a svom

blagu podigne staje. Stoga je onom mjestu dano ime Sukot.

¹⁸Došavši tako iz Padan Arama, Jakov sretno stigne u grad Šekem, koji se nalazi u zemlji kanaanskoj, i postavi svoj šator pred gradom. ¹⁹A komad zemlje na kojoj je postavio svoj šator kupi od sinova Hamora, Šekemova oca, za stotinu kesita. ²⁰Tu podiže žrtvenik i nazva ga "El, Bog Izraelov".

Osramoćena Dina

34 Dina, kći koju je Lea rodila Jakovu, iziđe da posjeti neke žene onoga kraja. ²Opazi je Hivijac Šekem, sin Hamora, poglavice kraja, pa je pograbi i na silu s njom leže. ³Njegovo srce prione za Dinu, Jakovljevu kćer, i on se u djevojku zaljubi. Nastojao je pridobiti djevojčino srce. ⁴Šekem je govorio i svom ocu Hamoru: "Onu mi djevojku uzmi za ženu!" ⁵Jakov sazna da je Šekem obeščastio njegovu kćer Dinu. Ali kako su njegovi sinovi bili uz blago na polju, Jakov nije poduzimao ništa dok oni ne dođu.

⁶Uto dođe k Jakovu Šekemov otac Hamor da se s njim sporazumije, ⁷upravo kad su se Jakovljevi sinovi vraćali iz polja. Kad su čuli vijest, ljudi su bili ojađeni i vrlo ljuti. Što je Šekem učinio - legavši s Jakovljevom kćeri - u Izraelu je bila sramota. To se nije smjelo trpjeti. ⁸Hamor im reče. "Moj se sin Šekem svom dušom zaljubio u vašu kćer. Dajte mu je za ženu! ⁹Oprijateljite se s nama: dajte nam svoje kćeri, a naše kćeri uzimajte sebi! ¹⁰Tako možete živjeti među nama; zemlja je pred vama da se naselite, u njoj se slobodno krećete i stječete imovinu!" ¹¹Potom Šekem reče njezinu ocu i njezinoj braći: "Da nađem milost u vašim očima, dat ću vam što zatražite. ¹²Tražite od mene koliko hoćete: sve što god zapitate dat ću, samo mi dajte djevojku za ženu."

¹³Jakovljevi sinovi odgovore Šekemu i njegovu ocu Hamoru - govorili su s prijeverom jer je obeščastio njihovu sestru Dinu - ¹⁴te im

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

rekoše: "Ne možemo pristati da svoju sestru damo čovjeku koji nije obrezan, jer bi to za nas bila sramota. ¹⁵Jedino ćemo je dati ako postanete kao i mi, ako obrežete sve svoje muškarce. ¹⁶Onda vam možemo davati svoje kćeri i uzimati vaše sebi, s vama se naseliti i biti jedan rod. ¹⁷A ako ne pristajete na obrezanje, uzet ćemo svoju kćer i otići." ¹⁸Hamoru i Šekemu, Hamorovu sinu, njihov se zahtjev učini povoljan. ¹⁹Mladić nije časio da zahtjev izvrši, jer je čeznuo za Jakovljevom kćeri; a bio je najuvaženiji od svih u očevu domu.

²⁰Tako Hamor i njegov sin Šekem dođu u svoje gradsko vijeće i obrate se svojim sugrađanima ovako: ²¹"Ovaj je svijet prijazan; neka se među nama u zemlji nasele; neka se po njoj slobodno kreću; ima dosta prostora u zemlji za njih; možemo uzimati njihove kćeri sebi za žene, a njima davati svoje. ²²No ljudi će pristati da među nama žive i s nama budu jedan rod samo ako se svi naši muškarci obrežu kao što su oni obrezani. ²³Zar tako ne bi stoka koju su stekli, sve njihovo blago - bilo naše? Pristanimo, pa neka se među nama nasele!"

²⁴Svi odrasli muškarci koji imaju pravo izaći na gradska vrata poslušashe Hamora i njegova sina Šekema, pa bude obrezan svaki muškarac - svaki koji ima pravo izaći na gradska vrata.

Osveta Šimuna i Levija

²⁵A trećega dana, dok su oni još bili u bolovima, dva Jakovljeva sina, Šimun i Levi, Dinina braća, pograbe svaki svoj mač i nesmetano dođu u grad te poubijaju sve muškarce. ²⁶Sasijeku mačem Hamora i njegova sina Šekema, uzmu Dinu iz Šekemove kuće i odu. ²⁷Ostali Jakovljevi sinovi dođu na ubijene i opustoše grad što je njihova sestra bila obeščašćena. ²⁸Što je bilo krupne i sitne stoke i magaradi, u gradu i u polju, otjeraju; ²⁹opljačkaju sva njihova dobra,

a svu im djecu i žene - sve što je bilo po kućama - odvedu u roblje.

³⁰Jakov reče Šimunu i Leviju: "Uveli ste me u nepriliku omrazivši me stanovnicima zemlje, Kanaancima i Perizanima. Ako se ujedine protiv mene i napadnu me, dok je nas ovako malo na broj, istrijebit će me s mojim domom." ³¹Oni odgovore: "Zar da prema našoj sestri postupaju kao prema kakvoj bludnici?"

Jakov u Betelu

35 Bog reče Jakovu: "Ustani, idi gore u Betel te ondje ostani! Načini ondje žrtvenik Bogu koji ti se objavio kad si bježao od svoga brata Ezava!"

²I Jakov reče svojoj obitelji i svima koji bijahu s njime: "Odbacite tuđe kumire koji se nalaze u vašoj sredini; očistite se i preobucite. ³Idemo gore u Betel; ondje ću načiniti žrtvenik Bogu, koji me uslišao kad sam bio u nevolji i sa mnom bio na putu kojim sam hodio." ⁴Oni predaju Jakovu sve tuđe kumire što su ih imali i naušnice što su bile o njihovim ušima, pa ih Jakov zakopa pod hrast kod Šekema. ⁵Kad su se zaputili, strah od Boga spopadne okolišna mjesta, tako da nisu išli u potjeru za Jakovljevim sinovima.

⁶Jakov stigne u Luz, to jest Betel, u zemlji kanaanskoj, i sav puk što je bio s njim. ⁷Ondje sagradi žrtvenik i mjesto nazva El Betel, jer mu se ondje Bog objavio kad on bježaše pred svojim bratom Ezavom. ⁸Tada umre Rebekina dojilja Debora te je sahraniše pod Betelom, pod hrastom, koji se otad zove "Tužni hrast".

⁹Bog se opet objavi Jakovu kad je stigao iz Padan Arama, te ga blagoslovi. ¹⁰Bog mu reče: "Ime ti je Jakov, ali se odsad nećeš zvati Jakov nego će Izrael biti tvoje ime." Tako ga prozva Izraelom.

¹¹Onda mu Bog reče: "Ja sam El Šadaj - Bog Svesilni! Budi rodan i množi se! Od tebe poteći će narod, mnoštvo naroda, i kraljevi iz tvog će izaći krila. ¹²Zemlju što je dadoh Abrahamu i Izaku tebi predajem; i potomstvu

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

tvojem poslije tebe zemlju ću ovu dati."

¹³A onda Bog ode od njega gore.

¹⁴Na mjestu gdje je Bog s njim govorio Jakov uspravi stup, stup od kamena; na njemu prinese žrtvu i izli ulja. ¹⁵A mjesto gdje mu je Bog govorio Jakov nazva Betel.

Benjaminovo rođenje i smrt Rahelina

¹⁶Potom odu iz Betela. Još bijaše malo puta do Efrate, a Rahela se nađe pri porođaju. Napali je teški trudovi. ¹⁷Kad su joj porođajni bolovi bili najteži, reče joj babica: "Ne boj se jer ti je i ovo sin!" ¹⁸Kad se rastavljala s dušom - jer umiraše Rahela - nadjenu sinu ime Ben Oni; ali ga otac prozva Benjamin. ¹⁹Tako umrije Rahela. Sahrane je na putu u Efratu, to jest Betlehem. ²⁰A na njezinu grobu Jakov podigne spomenik - onaj što je na Rahelinu grobu do danas.

Kratke bilješke o Jakovljevoj obitelji

²¹Izrael krenu dalje te razape svoj šator s onu stranu Migdal-Edera. ²²Dok je Izrael boravio u onom kraju, ode Ruben i legne s Bilhom, priležnicom svoga oca. Sazna za to Izrael.

Izrael je imao dvanaest sinova. ²³S Leom: Rubena, koji je Jakovljevi prvorodenac, Šimuna, Levija, Judu, Jisakara i Zebuluna; ²⁴s Rahelom: Josipa i Benjamina; ²⁵s Bilhom, Rahelinom sluškinjom: Dana i Naftalija; ²⁶sa Zilpom, sluškinjom Leinom: Gada i Ašera. To su Jakovljevi sinovi što su mu se rodili u Padan Aramu.

²⁷Jakov dođe k svome ocu Izaku u Mamru u Kirjat Arbu, to je Hebron - gdje su boravili Abraham i Izak kao pridošlice. ²⁸Kad je Izaku bilo sto i osamdeset godina, umrije. ²⁹Izak izdahne i umre, starac i godinama zasićen, te bude pridružen svojim precima. Sahrane ga njegovi sinovi, Ezav i Jakov.

Evandjelje po Mateju

IV. OTAJSTVO NOVOG BOŽJEG SVIJETA

Trganje klasja u subotu

12 U ono vrijeme prolazio je Isus subotom kroz usjeve. Učenici su njegovi ogladnjeli te počeli trgati klasje i jesti. ²Vidjevši to, farizeji mu rekoše: "Gle, učenici tvoji čine što nije dopušteno činiti subotom." ³On im reče: "Niste li čitali što učini David kad ogladnje on i njegovi pratioci? ⁴Kako uđe u Dom Božji te pojedoste prinesene kruhove, a to ne bijaše slobodno jesti ni njemu ni njegovim pratiocima, nego samo svećenicima? ⁵Ili zar niste čitali u Zakonu da subotom svećenici u Hramu krše subotu, a bez krivnje su? ⁶A velim vam: veće od Hrama jest ovdje! ⁷I kad biste razumjeli što ono znači: *Milosrđe mi je milo, a ne žrtva*, ne biste osudili ove nekrive. ⁸Ta Sin Čovječji gospodar je subote!"

Ozdravljenje u subotu

⁹Otišavši odande, dođe u njihovu sinagogu, ¹⁰kad gle čovjeka s usahlom rukom. A oni upitaše Isusa da bi ga mogli optužiti: "Je li dopušteno subotom liječiti?" ¹¹On im reče: "Tko to od vas jedinu ovcu koju ima ne bi subotom prihvatio i izvadio kad bi mu upala u jamu? ¹²A koliko je čovjek vredniji od ovce! Tako, slobodno je subotom činiti dobro!"

¹³Tada reče čovjeku: "Ispruži ruku!" On je ispruži, i - ruka mu zdrava kao i druga! ¹⁴A farizeji iziđoše i održaše vijećanje protiv njega, kako da ga pogube.

Isus "Sluga Jahvin"

¹⁵Kad Isus to dozna, ukloni se odande. Za njim je išlo mnoštvo. On ih sve ozdravi ¹⁶i poprijeti im da ga ne prokazuju - ¹⁷da se ispuni što je rečeno po Izaiji proroku:

¹⁸*Evo Sluge mojega, koga sebi izabrah:*

mog ljubimca, miljenika duše moje!

Stavit ću Duha svoga na njega:

naviještati će pravo narodima;

¹⁹*preći se neće, neće bučiti,*

glas mu se neće čuti po trgovima;
²⁰*trske stučene prelomiti neće,*
stijenja što tek tinja neće ugasiti -
sve dok do pobjede ne izvede pravo.
²¹*Ime njegovo nada je narodima!*

Odakle Isusu snaga

²²Tada mu donesoše opsjednuta, slijepa i nijema. I ozdravi ga te njemak progovori i progleda. ²³I sve ono mnoštvo zapanjeno govoraše: "Da ovo nije Sin Davidov?" ²⁴A farizeji čuvši to rekoše: "Ne može ovaj izgoniti đavle osim po Beelzebulu, poglavici đavolskom."

²⁵A on, znajući njihove misli, reče im: "Svako kraljevstvo u sebi razdijeljeno opustjet će i svaki grad ili kuća u sebi razdijeljena neće opstati. ²⁶Ako Sotona Sotonu izgoni, u sebi je razdijeljen. Kako će dakle opstati kraljevstvo njegovo? ²⁷I ako ja po Beelzebulu izgonim đavle, po kome ih sinovi vaši izgone? Zato će vam oni biti suci. ²⁸Ali ako ja po Duhu Božjem izgonim đavle, zbilja je došlo k vama kraljevstvo Božje."

²⁹"Ili kako bi tko mogao ući u kuću jakoga i oplijeniti mu pokućstvo ako prije ne sveže jakoga? Tada će mu kuću oplijeniti."

³⁰"Tko nije sa mnom, protiv mene je, i tko ne sabire sa mnom, rasipa."

Griješ protiv istine

³¹"Zato kažem vam: svaki će se grijeh i bogohulstvo oprostiti ljudima, ali rekne li tko bogohulstvo protiv Duha, neće se oprostiti. ³²I rekne li tko riječ protiv Sina Čovječjega, oprostiti će mu se. Ali tko rekne protiv Duha Svetoga, neće mu se oprostiti ni na ovom svijetu ni u budućem."

"Iz obilja srca usta govore"

³³"Ili uzmite: dobro stablo i plod mu je dobar.

Evandjelje po Mateju

IV. OTAJSTVO NOVOG BOŽJEG SVIJETA

Ili uzmete: trulo stablo i plod mu je truo. Ta po plodu se stablo poznaje. ³⁴Leglo gujinje! Kako možete govoriti dobro kad ste opaki. Ta iz obilja srca usta govore! ³⁵Dobar čovjek iz riznice dobre vadi dobro, a zao čovjek iz riznice zle vadi zlo. ³⁶A kažem vam: za svaku bezrazložnu riječ koju ljudi reknu dat će račun na Dan sudnji. ³⁷Doista, tvoje će te riječi opravdati i tvoje će te riječi osuditi."

Znak Jonin

³⁸Jednom zapodjenuše s njime razgovor neki pismoznanci i farizeji: "Učitelju, htjeli bismo od tebe vidjeti znak." ³⁹A on im odgovori: "Naraštaj opak i preljubnički znak traži, ali mu se znak neće dati doli znak Jone proroka. ⁴⁰Doista, kao što Jona bijaše u utrobi kitovoj tri dana i tri noći, tako će i Sin Čovječji biti u srcu zemlje tri dana i tri noći. ⁴¹Ninivljani će ustati na Sudu zajedno s ovim naraštajem i osuditi ga jer se oni na propovijed Joninu obratiše, a evo, ovdje je i više od Jone! ⁴²Kraljica će Juga ustati na Sudu zajedno s ovim naraštajem i osuditi ga jer je s krajeva zemlje došla čuti mudrost Salomonovu, a evo, ovdje je i više od Salomona!"

Ponovni pad

⁴³"A kad nečisti duh iziđe iz čovjeka, luta bezvodnim mjestima tražeći spokoja, ali ne nalazi! ⁴⁴Tada rekne: 'Vratit ću se u kuću odakle iziđoh.' I došavši, nađe je praznu, pometenu i uređenu. ⁴⁵Tada ode i uzme sa sobom sedam drugih duhova, gorih od sebe, te uđu i nastane se ondje. Na kraju bude s onim čovjekom gore nego na početku. Tako će biti i s ovim opakim naraštajem."

Prava rodbina Isusova

⁴⁶Dok on još govoraše mnoštvu, eto majke i braće njegove. Stajahu vani tražeći da s njime govore. ⁴⁷Reče mu netko: "Evo majke tvoje i braće tvoje, vani stoje i traže da s tobom

govore." ⁴⁸Tomu koji mu to javi on odgovori: "Tko je majka moja, tko li braća moja?" ⁴⁹I pruži ruku prema učenicima: "Evo, reče, majke moje i braće moje! ⁵⁰Doista, tko god vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima, taj mi je brat i sestra i majka."

3. tjedan,
13. dan čitanja, srijeda, 14. prosinca 2016.

Post 36-37
Mt 13,1-30

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

Rodoslovlje Edomaca

36 Ovo su potomci Ezava, koji se zvao i Edom. ²Ezav je uzeo sebi žene od kanaanskih djevojaka: Adu, kćer Hetita Elona; Oholibamu, kćer Ane, unuku Sibeona Horijca; ³i Basematu, kćer Jišmaelovu, sestru Nebajotovu. ⁴Ada Ezavu rodi Elifaza, a Basemata rodi Reuela, ⁵Oholibama rodi Jeuša, Jalama i Koraha. To su Ezavovi sinovi koji se rodiše u zemlji kanaanskoj.

⁶Ezav uzme svoje žene, svoje sinove, svoje kćeri, svu čeljad svoga doma; svoju stoku - krupnu i sitnu; svu imovinu što ju je namakao u zemlji kanaanskoj, pa ode u zemlju seirsku, daleko od svog brata Jakova. ⁷Njihov se, naime, posjed jako uvećao te nisu mogli ostati zajedno: kraj u kojem su boravili nije ih mogao izdržavati zbog njihova blaga. ⁸Tako se Ezav - Edom nazvani - naseli u brdskom kraju Seiru.

⁹Ovo je, dakle, potomstvo Ezava, praoca Edomaca, u brdskom kraju Seiru.

¹⁰Ovo su imena Ezavovih sinova: Elifaz, sin Ezavove žene Ade; Reuel, sin Ezavove žene Basemate.

¹¹Elifazovi su sinovi bili: Teman, Omar, Sefo, Gatam i Kenaz. ¹²Timna je bila inoča Ezavova sina Elifaza; ona je Elifazu rodila Amaleka. To su potomci Ezavove žene Ade.

¹³A ovo su sinovi Reuelovi: Nahat, Zerah, Šama i Miza. Oni su bili sinovi Ezavove žene Basemate.

¹⁴A ovo su opet sinovi Ezavove žene Oholibame, Anine kćeri, unuke Sibeonove; ona je Ezavu rodila Jeuša, Jalama i Koraha.

¹⁵Ovo su rodovske glave Ezavovih potomaka.

Potomci Ezavova prvorođenca Elifaza: knez Teman, knez Omar, knez Sefo, knez Kenaz, ¹⁶knez Korah, knez Gatam i knez Amalek. To su rodovski glavari Elifazovi u zemlji edomskoj; to su potomci Adini. ¹⁷A ovo su potomci Ezavova sina Reuela: knez Nahat, knez Zerah, knez Šama i knez Miza. To su rodovski glavari Reuelovi u zemlji edomskoj; to

su potomci Ezavove žene Basemate.

¹⁸A ovo su potomci Ezavove žene Oholibame: knez Jeuš, knez Jalam i knez Korah. To su rodovski glavari Ezavove žene Oholibame, kćeri Anine.

¹⁹To su bili sinovi Ezava-Edoma, njihovi knezovi.

²⁰A ovo su sinovi Seira Horijca, žitelji one zemlje: Lotan, Šobal, Sibeon, Ana, ²¹Dišon, Eser i Dišan. To su koljenovići Horijci, sinovi Seirovi, u zemlji edomskoj.

²²Lotanovi sinovi bili su: Hori i Hemam; a sestra Lotanova bila je Timna. ²³Ovo su bili sinovi Šobalovi: Alvan, Manahat, Ebal, Šefo i Onam. ²⁴Sinovi Sibeonovi bijahu Aja i Ana. Ana je onaj koji je našao vruća vrela u pustari dok je čuvao magarad svoga oca Sibeona.

²⁵Ovo su bila djeca Ane: sin Dišon i Anina kći Oholibama. ²⁶Ovo su bili sinovi Dišonovi: Hemdan, Ešban, Jitran i Keran. ²⁷Ovo su bili sinovi Eserovi: Bilhan, Zaavan i Akan. ²⁸A sinovi Dišanovi bili su: Uz i Aran.

²⁹Ovo su knezovi Horijaca: knez Lotan, knez Šobal, knez Sibeon, knez Ana, ³⁰knez Dišon, knez Eser i knez Dišan. To su bili knezovi Horijaca, glavari za glavarem, u zemlji seirskoj.

³¹Evo kraljeva koji su kraljevali u edomskoj zemlji prije nego je zavladao kralj sinova Izraelovih. ³²Beorov sin Bela vladao je u Edomu; njegov se grad zvao Dinhaba. ³³Kad je umro Bela, na njegovo se mjesto zakraljio Jobab, sin Zeraha iz Bosre. ³⁴Kad je umro Jobab, zakraljio se na njegovo mjesto Hušam iz temanske zemlje. ³⁵Kad je umro Hušam, zakraljio se na njegovo mjesto Bedadov sin Hadad, koji je potukao Midjance na Moapskom polju. Ime je njegovu gradu bilo Avit. ³⁶Kad je umro Hadad, zakraljio se na njegovo mjesto Samla iz Masreke. ³⁷Kad je umro Samla, zakraljio se na njegovo mjesto Šaul iz Rehobota na Rijeci. ³⁸Kad umrije Šaul, zavlada Baal Hanan, Akborov sin. ³⁹Kad je umro Baal Hanan, Akborov sin, vladaše Hadad. Ime je njegovu gradu bilo Pai. Žena

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

mu se zvala Mehetabela. Bila je kći Matredova, iz Me Zahaba.

⁴⁰Ovo su imena Ezavovih knezova s njihovim nazivima po rodovima i smještaju: knez Timna, knez Alva, knez Jetet, ⁴¹knez Oholibama, knez Ela, knez Pinon, ⁴²knez Kenaz, knez Teman, knez Mibzar, ⁴³knez Magdiel i knez Iram. To su bili knezovi edomski, prema njihovim naseljima u zemlji koju su zaposjeli. To je Ezav, praotac Edomaca.

Josip rođen u Egiptu

37 A Jakov se bijaše nastanio u zemlji gdje je njegov otac boravio kao pridošlica - u zemlji kanaanskoj.

²Evo nasljedstva Jakovljeva.

Kao mladić, u dobi od sedamnaest godina, Josip je čuvao stada sa svojom braćom, sinovima Bilhe i Zilpe, koje bijahu žene njegova oca. Josip je ocu svome donosio zle glasove o njima.

³Izrael je volio Josipa više nego ijednog svoga sina jer je bio dijete njegove staračke dobi; i on mu napravi kićenu haljinu. ⁴Kako njegova braća opaze da ga njihov otac voli više od svih drugih svojih sinova, zamrže ga toliko da mu nisu mogli ni prijaznu riječ progovoriti.

⁵Jednom Josip usni san i kaza ga svojoj braći, a oni ga zbog toga još više zamrže. ⁶"Poslušajte", reče im, "san što sam ga usnio! ⁷Pomislite! Vezali smo nasred polja snopove, kadli se najednom moj snop uspravi i stade uzgor. Uto se vaši snopovi okupe okolo i duboko se poklone mom snopu." ⁸Njegova ga braća upitaše: "Kaniš li nad nama zakraljevati? Hoćeš li nam biti gospodar?" I još ga više zamrže zbog njegova pričanja o snovima. ⁹Usni on još jedan san te ga ispriča svojoj braći: "Još sam jedan san usnuo. Pazite! Sunce, mjesec i jedanaest zvijezda duboko mi se klanjahu!" ¹⁰Kad je to ispričao svome ocu, ukori ga otac i reče mu: "Što znači taj san što

si ga usnuo? Zar ćemo doći ja, tvoja majka i tvoja braća pa ti se do zemlje klanjati?" ¹¹I dok su braća od zavisti bila ljuta na nj, njegov je otac razmišljao o svemu.

¹²Jednom njegova braća odu čuvati očeva stada blizu Šekema. ¹³Izrael reče Josipu: "Tvoja braća čuvaju stada kod Šekema, pa hajde da te pošaljem k njima." On mu odgovori: "Dobro, idem." ¹⁴Potom će mu otac: "Hajde i vidi kako su ti braća i stoka pa mi javi." Tako ga otpremi iz doline Hebrona, i on stigne u Šekem.

¹⁵Neki čovjek nađe ga gdje luta poljem pa ga upita: "Što tražiš?" ¹⁶"Tražim braću", odgovori. "Možeš li mi kazati gdje čuvaju stada?" ¹⁷A čovjek reče: "Odavde su otišli. Čuo sam ih gdje govore: 'Hajdemo u Dotan.'" Tako Josip ode za svojom braćom i nađe ih u Dotanu.

¹⁸Oni ga opaze izdaleka; prije nego im se približio, počnu se dogovarati da ga ubiju. ¹⁹I jedan drugom reče: "Eno stiže onaj sanjar!" ²⁰Hajde da ga sad ubijemo i bacimo u kakvu čatrnju! Možemo kazati da ga je proždrla divlja zvijer. Vidjet ćemo što će biti od njegovih snova!"

²¹Ali kad je to čuo Ruben, pokuša da ga izbavi iz njihovih šaka. I reče: "Nemojmo oduzimati njegova života!" ²²Ne prolijevajte krvi" - dalje je govorio Ruben. "Bacite ga u čatrnju u pustari; ali ne dižite na nj ruke!" Htio ga je tako izbaviti iz njihovih šaka i odvesti ocu. ²³Ali kad je Josip stigao braći, oni s Josipa svuku njegovu haljinu, haljinu kićenu što je bila na njemu; ²⁴pograbe ga i bace u čatrnju. Čatrnja je bila prazna; nije bilo u njoj vode. ²⁵Potom sjednu da ručaju.

Kako podignu svoje oči, opaze povorku Jišmaelaca gdje dolazi iz Gileada. Deve su im nosile mirodije, balzam i mirisavu smolu da ih preprodaju u Egipt. ²⁶Tada reče Juda svojoj braći: "Što ćemo postići ako ubijemo svog brata a krv njegovu sakrijemo?" ²⁷Hajde da ga prodamo Jišmaelcima; ali ne dižimo na nj ruke. Tâ on je naš brat, naše meso." Braća ga

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

poslušaju.

²⁸Uto naiđu ljudi, midjanski trgovci. Braća izvuku Josipa iz čatrnje i prodaju ga za dvadeset srebrnika Jišmaelcima, a oni Josipa dovedu u Egipat.

²⁹Kad se Ruben vratio k čatrnji i vidio da Josipa nema u čatrnji, razdere svoju odjeću.

³⁰A kad se vratio svojoj braći, povika: "Dječaka nema! Kamo ću ja sad?"

³¹A oni uzmu Josipovu haljinu, zakolju jedno kozle i haljinu zamoče u krv. ³²Kićenu haljinu otpreme ocu i poruče: "Ovo smo našli; gledaj je li ovo haljina tvoga sina ili nije." ³³Prepozna je on pa reče: "Haljina je moga sina! Divlja ga je zvijer rastrgla! Na komade je Josip rastrgan!" ³⁴I razdere Jakov svoje haljine, stavi pokorničku kostrijet oko bokova i dugo vremena oplakivaše svoga sina. ³⁵Svi su ga njegovi sinovi i sve njegove kćeri nastojali utješiti, ali se on ne mogaše utješiti. Govorio je: "Ne, sići ću k svome sinu u Šeol tugujući!" Tako ga je oplakivao njegov otac.

³⁶A Midjanci ga prodaju u Egipat Potifaru, dvoraninu faraonovu, zapovjedniku straže.

Evandjelje po Mateju

IV. OTAJSTVO NOVOG BOŽJEG SVIJETA

II. PROPOVIJEDANJE NOVOGA BOŽJEG SVIJETA

Uvod

13 Onoga dana Isus iziđe iz kuće i sjede uz more. ²I nagnu k njemu silan svijet te je morao ući u lađu: sjede, a sve ono mnoštvo stajalo na obali. ³I zborio im je mnogo u prisposodobama:

Sijač

"Gle, iziđe sijač sijati. ⁴I dok je sijao, nešto zrnja pade uz put, dođoše ptice i pozobaše ga. ⁵Nešto opet pade na kamenito tlo, gdje nemaše dosta zemlje, i odmah izniknu jer nemaše duboke zemlje. ⁶A kad sunce ogranu, izgorje i jer nemaše korijena, osuši se. ⁷Nešto opet pade u trnje, trnje uzraste i uguši ga. ⁸Nešto napokon pade na dobru zemlju i davaše plod: jedno stostruk, drugo šezdesetostрук, treće tridesetostрук."

⁹"Tko ima uši, neka čuje!"

Zašto Isus govori u prisposodobama

¹⁰I pristupe učenici pa ga zapitaju: "Zašto im zboriš u prisposodobama?" ¹¹On im odgovori: "Zato što je vama dano znati otajstva kraljevstva nebeskoga, a njima nije dano. ¹²Doista, onomu tko ima dat će se i obilovat će, a onomu tko nema oduzet će se i ono što ima. ¹³U prisposodobama im zborim zato što gledajući ne vide i slušajući ne čuju i ne razumiju."

¹⁴"Tako se ispunja na njima proroštvo Izaijino koje govori:

*Slušat ćete, slušati - i nećete razumjeti;
gledat ćete, gledati - i nećete vidjeti!*

¹⁵*Jer usalilo se srce naroda ovoga:*

*uši začepiše,
oči zatvoriše
da očima ne vide,*

*ušima ne čuju,
srcem ne razumiju
te se ne obrate
pa ih izliječim.*

¹⁶A blago vašim očima što vide, i ušima što slušaju. ¹⁷Zaista, kažem vam, mnogi su proroci i pravednici željeli vidjeti što vi gledate, ali nisu vidjeli; i čuti što vi slušate, ali nisu čuli."

Tumačenje prisposodbe o sijaču

¹⁸"Vi, dakle, poslušajte prisposobu o sijaču. ¹⁹Svakomu koji sluša Riječ o Kraljevstvu, a ne razumije, dolazi Zli te otima što mu je u srcu posijano. To je onaj uz put zasijan. ²⁰A zasijani na tlo kamenito - to je onaj koji čuje Riječ i odmah je s radošću prima, ²¹ali nema u sebi korijena, nego je nestalan: kad zbog Riječi nastane nevolja ili progonstvo, odmah se pokoleba. ²²Zasijani u trnje - to je onaj koji sluša Riječ, ali briga vremenita i zavodljivost bogatstva uguše Riječ, te ona ostane bez ploda. ²³Zasijani na dobru zemlju - to je onaj koji Riječ sluša i razumije, pa onda, dakako, urodi i daje: jedan stostruko, jedan šezdesetostрукo, a jedan tridesetostрукo."

Kukolj

²⁴Drugom im prisposobu iznese: "Kraljevstvo je nebesko kao kad čovjek posije dobro sjeme na svojoj njivi. ²⁵Dok su njegovi ljudi spavali, dođe njegov neprijatelj, posije posred žita kukolj i ode. ²⁶Kad usjev uzraste i isklasa, tada se pokaza i kukolj. ²⁷Sluge pristupe domaćinu pa mu reknu: 'Gospodaru, nisi li ti dobro sjeme posijao na svojoj njivi? Odakle onda kukolj?' ²⁸On im odgovori: 'Neprijatelj čovjek to učini.' Nato mu sluge kažu: 'Hoćeš li, dakle, da odemo pa da ga pokupimo?' ²⁹A on reče: 'Ne! Da ne biste sabirući kukolj iščupali zajedno s njim i pšenicu. ³⁰Pustite nek oboje raste do žetve. U vrijeme žetve reći ću žeteocima: Pokupite najprije kukolj i svežite ga u snopove da se spali, a žito skupite u moju žitnicu.'"

3. tjeđan,
14. dan čitanja, četvrtak, 15. prosinca
2016.

Post 38-40
Mt 13,31-52

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

Juda i Tamara

38 Otprilike u to vrijeme Juda ode od svoje braće te okrenu nekom Adulamcu komu ime bijaše Hira. ²Tu Juda zapazi kćer jednog Kanaanca - zvao se Šua - i njome se oženi. Priđe njoj ³te ona zače i rodi sina, komu dade ime Er. ⁴Opet ona zače, rodi sina i dade mu ime Onan. ⁵Još jednog sina rodi te mu nadjene ime Šela. Nalazila se u Kezibu kad je njega rodila.

⁶Juda oženi svoga prvorođenca Era djevojkom kojoj bijaše ime Tamara. ⁷Ali Judin prvorođenac Er uvrijedi Jahvu i Jahve ga pogubi. ⁸Tada reče Juda Onanu: "Priđi k udovici svoga brata, izvrši prema njoj djeversku dužnost i tako očuvaj lozu svome bratu!" ⁹Ali Onan, znajući da se sjeme neće računati kao njegovo, ispuštaše ga na zemlju kad god bi prišao bratovoj udovici, tako da ne dade potomstva svome bratu. ¹⁰To što je činio uvrijedilo je Jahvu, pa i njega pogubi. ¹¹Onda Juda reče svojoj nevjesti Tamari: "Ostani kao udovica u domu svoga oca dok poodraste moj sin Šela." Bojao se, naime, da bi i on mogao umrijeti kao i njegova braća. I tako Tamara ode da živi u očevu domu.

¹²Dugo vremena poslije toga umre Šuina kći, Judina žena. Kad je prošlo vrijeme žalosti, Juda ode, zajedno sa svojim prijateljem Adulamcem Hrom, u Timnu da striže svoje ovce. ¹³Obavijeste Tamaru: "Eno ti je svekar", rekoše joj, "na putu u Timnu da striže ovce." ¹⁴Ona svuče udovičko ruho, navuče koprenu i zamota se pa sjede na ulazu u Enajim, što je na putu k Timni. Vidjela je, naime, da je Šela odrastao, ali nju još ne udaše za nj.

¹⁵Kad je Juda opazi, pomisli da je bludnica, jer je bila pokrila lice. ¹⁶Svrati se on k njoj i reče: "Daj da ti priđem!" Nije znao da mu je nevjesta. A ona odgovori: "Što ćeš mi dati da udeš k meni?" ¹⁷"Spremit ću ti jedno kozle od svoga stada", odgovori. "Trebalo da ostaviš jamčevinu dok ga ne pošalješ." ¹⁸A on zapita: "Kakvu jamčevinu da ti ostavim?" Ona

odgovori: "Svoj pečatnjak o vrpici i štap što ti je u ruci." Dade joj jedno i drugo, a onda priđe k njoj i ona po njem zače. ¹⁹Potom ona ustade i ode; skide sa sebe koprenu i opet se odjenu u svoje udovičko ruho.

²⁰Uto Juda pošalje kozle po svom prijatelju Adulamcu da iskupi jamčevinu iz ruku žene, ali je nije mogao naći. ²¹Upita ljude u mjestu: "Gdje je bludnica što se nalazila uz put u Enajim?" Oni mu odgovore: "Ovdje nije nikad bilo bludnice." ²²Tako se on vrati k Judi pa reče: "Nisam je mogao naći. Osim toga, ljudi mi u mjestu rekoše da ondje nije nikad bilo bludnice." ²³Onda reče Juda: "Da ne ostanemo za ruglo, neka ih drži! Slao sam joj, eto, ovo kozle, ali je ti nisi našao."

²⁴Otprilike poslije tri mjeseca donesoše vijest Judi: "Tvoja nevjesta Tamara odala se bludništvu; čak je u bludničenju i začela." "Izvedite je", naredi Juda, "pa neka se spali!" ²⁵Dok su je izvodili, ona poruči svekru: "Začela sam po čovjeku čije je ovo." Još doda: "Vidi čiji je ovaj pečatnjak o vrpici i ovaj štap!" ²⁶Juda ih prepozna pa reče: "Ona je pravednija nego ja, koji joj nisam dao svoga sina Šelu." Ali više s njom nije imao posla.

²⁷Kad joj je došlo vrijeme da rodi, pokaže se da nosi blizance. ²⁸Dok je rađala, jedan od njih pruži ruku van. Nato babica priveže za njegovu ruku crven konac govoreći: "Ovaj je izišao prvi." ²⁹Ali baš tada on uvuče ruku te iziđe njegov brat. A ona reče: "Kakav li proder napravi!" Stoga mu nadjenu ime Peres. ³⁰Poslije iziđe njegov brat koji je oko ruke imao crveni konac. Njemu dadoše ime Zerah.

Josipova kušnja

39 Josipa dovedoše u Egipat. Tu ga od Jišmaelaca koji su ga onamo doveli kupi Egipćanin Potifar, dvoranin faraonov i zapovjednik njegove tjelesne straže. ²Jahve je bio s Josipom, zato je u svemu imao sreću: Egipćanin ga uzme k sebi u kuću. ³Vidje njegov gospodar da je Jahve s

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

njim i da svemu što mu ruka poduzme Jahve daje uspjeh; ⁴zavolje on Josipa, uze ga za dvoranina i postavi ga za upravitelja svoga doma i povjeri mu sav svoj imetak. ⁵I otkad mu je povjerio upravu svoga doma i svega svog imetka, blagoslovi Jahve dom Egipćaninov zbog Josipa: blagoslov Jahvin bijaše na svemu što je imao - u kući i u polju. ⁶I tako sve svoje prepusti brizi Josipovoj te se više ni za što nije brinuo, osim za jelo što je jeo. A Josip je bio mladić stasit i naočit.

⁷Poslije nekog vremena žena njegova gospodara zagleda se u Josipa i reče mu: "Legni sa mnom!" ⁸On se oprije i reče ženi svoga gospodara: "Gledaj! Otkako sam ja ovdje, moj se gospodar ne brine ni za što u kući; sve što ima meni je povjerio. ⁹On u ovoj kući nema više vlasti negoli ja i ništa mi ne krati, osim tebe, jer si njegova žena. Pa kako bih ja mogao učiniti tako veliku opačinu i sagriješiti protiv Boga!" ¹⁰Iako je Josipa salijetala iz dana u dan, on nije pristajao da uz nju legne; nije joj prilazio.

¹¹Jednog dana Josip uđe u kuću na posao. Kako nikog od služinčadi nije bilo u kući, ¹²ona ga uhvati za ogrtač i reče: "Legni sa mnom!" Ali on ostavi svoj ogrtač u njezinoj ruci, otrže se i pobježe van. ¹³Vidjevši ona da je u njezinoj ruci ostavio ogrtač i pobjegao van, ¹⁴zovne svoje slugu te im reče: "Gledajte! Trebalo je da nam dovede jednog Hebrejca da se s nama poigrava. Taj k meni dođe da sa mnom legne, ali sam ja na sav glas zaviknula. ¹⁵A čim je čuo kako vičem, ostavi svoj ogrtač pokraj mene i pobježe van."

¹⁶Uza se je držala njegov ogrtač dok mu je gospodar došao kući. ¹⁷Onda i njemu kaza istu priču: "Onaj sluga Hebrejac koga si nam doveo dođe k meni da sa mnom ljubaka! ¹⁸Ali čim je čuo kako vičem, ostavi svoj ogrtač pokraj mene i pobježe van." ¹⁹Kad je njegov gospodar čuo pripovijest svoje žene koja reče: "Eto, tako sa mnom tvoj sluga", razgnjevi se. ²⁰Gospodar pograbi Josipa i baci ga u tamnicu - tamo gdje su bili zatvoreni kraljevi

utamničeni. I osta u tamnici.

²¹Ali je Jahve bio s njim, iskaza naklonost Josipu te on nađe milost u očima upravitelja tamnice. ²²Tako upravitelj tamnice preda u Josipove ruke sve utamničeničke koji su se nalazili u tamnici; i ondje se ništa nije radilo bez njega. ²³Budući da je Jahve bio s njim, upravitelj tamnice nije nadgledao ništa što je Josipu bilo povjereno: Jahve bijaše s njim, i što god bi poduzeo, Jahve bi to okrunio uspjehom.

Josip tumači sne faraonovih slugu

40 Poslije toga peharnik se i pekar egipatskog kralja ogriješe o svoga gospodara, kralja egipatskog. ²Faraon se razljuti na svoja dva dvoranina, glavnog peharnika i glavnog pekara, ³te ih stavi u zatvor, u zgradu zapovjednika tjelesne straže - u istu tamnicu gdje je i Josip bio zatvoren. ⁴Zapovjednik tjelesne straže odredi Josipa da ih posluži.

Pošto su proveli u zatvoru neko vrijeme, ⁵obojica njih - peharnik i pekar egipatskog kralja, utamničenički - usnu san jedne te iste noći. Svaki je usnuo svoj san; i svaki je san imao svoje značenje. ⁶Kad je Josip ujutro došao k njima, opazi da su neraspoloženi. ⁷Upita faraonove dvorane koji su bili s njim u zatvoru u zgradi njegova gospodara: "Zašto ste danas tako potišteni?" ⁸Odgovore mu: "Sne smo usnuli, ali nikog nema da nam ih protumači." Josip im reče: "Zar tumačenje ne spada na Boga? Dajte, pričajte mi!"

⁹Onda je glavni peharnik ispričao Josipu svoj san: "Sanjao sam da je preda mnom lozov trs. ¹⁰Na trsu bile tri mladice. I tek što je propupao, procvjeta i na njegovim grozdovima sazru bobice. ¹¹Kako sam u ruci držao faraonov pehar, uzmem grožđa, istiještim ga u faraonov pehar, a onda stavim pehar u faraonovu ruku." ¹²Josip mu reče: "Ovo ti je značenje: tri mladice tri su dana. ¹³Poslije tri dana faraon će te pomilovati i

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

vratiti na tvoje mjesto; opet ćeš stavljati pehar faraonu u ruku, kao i prije, dok si mu bio peharnik. ¹⁴Kada ti bude opet dobro, sjeti se da sam i ja bio s tobom, pa mi učini ovu uslugu: spomeni me faraonu i pokušaj me izvesti iz ove kuće. ¹⁵Jer, zbilja, bio sam silom odveden iz zemlje Hebreja; ni ovdje nisam ništa skrivio, a baciše me u tamnicu."

¹⁶Kad je glavni pekar vidio kako je Josip dao dobro tumačenje, reče mu: "Usnuh da su mi na glavi tri bijele košare. ¹⁷U najgornjoj bilo svakovrsna peciva što ga pekar pripravlja faraonu, ali su ptice jele iz košare povrh moje glave." ¹⁸Josip odgovori: "Ovo je značenje: tri košare tri su dana. ¹⁹Poslije tri dana faraon će uzdići tvoju glavu i o drvo te objesiti te će ptice jesti meso s tebe."

²⁰I zaista, trećega dana, kad je faraon priredio gozbu za sve svoje službenike - bio mu je rođendan - iz sredine svojih službenika izluči glavnog peharnika i glavnog pekara.

²¹Vrati glavnog peharnika u peharničku službu te je i dalje stavljao pehar u faraonovu ruku, ²²a glavnog pekara objesi, kako je Josip protumačio. ²³Ipak se glavni peharnik nije sjetio Josipa - zaboravio je na nj.

Evangelje po Mateju

IV. OTAJSTVO NOVOG BOŽJEG SVIJETA

Zrno gorušičino

³¹I drugu im prispodobu iznese: "Kraljevstvo je nebesko kao kad čovjek uze gorušičino zrno i posija ga na svojoj njivi. ³²Ono je doduše najmanje od svega sjemenja, ali kad uzraste, veće je od svega povrća. Razvije se u stablo te dolaze ptice nebeske i gnijezde mu se po granama."

Kvasac

³³I drugu im kaza prispodobu: "Kraljevstvo je nebesko kao kad žena uze kvasac i zamijesi ga u tri mjere brašna dok sve ne uskisne."

Isus poučava narod u prispodobama

³⁴Sve je to Isus mnoštvu zborio u prispodobama. I ništa im nije zborio bez prispodobna - ³⁵da se ispuni što je rečeno po proroku:

*Otvorit ću u prispodobama usta svoja,
iznijet ću što je sakriveno
od postanka svijeta.*

Isus tumači prispodobu o kukolju

³⁶Tada otpusti mnoštvo i uđe u kuću. Pristupe mu učenici govoreći: "Razjasni nam prispodobu o kukolju na njivi." ³⁷On odgovori: "Sijač dobroga sjemena jest Sin Čovječji. ³⁸Njiva je svijet. Dobro sjeme sinovi su Kraljevstva, a kukolj sinovi Zloga. ³⁹Neprijatelj koji ga posija jest đavao. Žetva je svršetak svijeta, a žeteoci anđeli. ⁴⁰Kao što se kukolj sabire i ognjem sažiže, tako će biti na svršetku svijeta. ⁴¹Sin će Čovječji poslati svoje anđele da pokupe iz njegova kraljevstva sve zavodnike i bezakonike ⁴²i bace ih u peć ognjenu, gdje će biti plač i škrgut zubi. ⁴³Tada će pravednici zasjati poput sunca u kraljevstvu Oca svojega."

"Tko ima uši, neka čuje!"

Blago i dragocjeni biser

⁴⁴"Kraljevstvo je nebesko kao kad je blago skriveno na njivi: čovjek ga pronađe, sakrije, sav radostan ode, proda sve što ima i kupi tu njivu."

⁴⁵"Nadalje, kraljevstvo je nebesko kao kad trgovac traga za lijepim biserjem: ⁴⁶pronađe jedan dragocjeni biser, ode, rasproda sve što ima i kupi ga."

Ribarska mreža

⁴⁷"Nadalje, kraljevstvo je nebesko kao kad mreža bačena u more zahvati svakovrsne ribe. ⁴⁸Kad se napuni, izvuku je na obalu, sjednu i skupe dobre u posude, a loše izbace. ⁴⁹Tako će biti na svršetku svijeta. Izići će anđeli, odijeliti zle od pravednih ⁵⁰i baciti ih u peć ognjenu, gdje će biti plač i škrgut zubi."

Završetak prispodobna: nove i stare istine

⁵¹"Jeste li sve ovo razumjeli?" Odgovore mu: "Jesmo." ⁵²A on će im: "Stoga svaki pismoznanc upućen u kraljevstvo nebesko sličan je čovjeku domaćinu koji iz svoje riznice iznosi novo i staro."

3. tjeđan,
15. dan ćitanja, petak, 16. prosinca 2016.

Post 41-42
Mt 13,53-14,36

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

Faraonovi sni

41 Poslije dvije godine usnu faraon da stoji pokraj Nila. ²Iz Nila iziđe sedam krava, lijepih i debelih; pasle su po šašu. ³Ali odmah poslije njih iz Nila iziđe sedam drugih krava, ružnih i mršavih, te stanu uz one krave na obali Nila. ⁴Ružne i mršave krave požderu ono sedam lijepih i pretilih, i uto se faraon probudi.

⁵Opet zaspi te usnu drugi san: sedam punih i jedrih klasova izraste na jednoj stabljici. ⁶Ali, eto, poslije njih uzraste sedam klasova šturih, istočnjakom opaljenih. ⁷Šturi klasovi proždru sedam jedrih i punih klasova. I faraon se probudi, i gle: bio je to san.

⁸Ujutro faraon bijaše uznemiren u duši, pa pozva sve čarobnjake i sve mudrace egipatske: ispriča im faraon svoje sne, ali mu ih nitko nije mogao protumačiti. ⁹Onda progovori faraonov glavni peharnik: "Moram danas spomenuti jedan svoj propust. ¹⁰Jednom, kad se faraon razljutio na svoje službenike, mene i glavnog pekara stavio je u zatvor u zgradi glavnog upravitelja. ¹¹Usnusmo san iste noći, i ja i on, ali je svaki od nas usnuo san drugog značenja. ¹²Onda je s nama bio neki mladi Hebrej, sluga zapovjednika straže. Ispričasmo njemu svoje sne, a on nam ih protumači: kaza svakom značenje njegovu sna. ¹³Kako nam ih je protumačio, tako nam se i dogodilo: mene vratiše na moje mjesto, a onoga objesiše."

¹⁴Faraon odmah pošalje po Josipa; izvuku ga brže-bolje iz tamnice; ošišaju mu kosu, obuku novo odijelo i on stupa pred faraona.

¹⁵Onda faraon reče Josipu: "Usnuo sam san, a nitko ga ne može protumačiti. Čuo sam o tebi da možeš protumačiti san čim ga čuješ."

¹⁶"Ništa ja ne mogu", odgovori Josip faraonu, "nego će Bog dati pravi odgovor faraonu."

¹⁷Onda je faraon pripovjedaio Josipu: "U svom snu stojim na obali Nila. ¹⁸I gle! Iz Nila iziđe sedam debelih i lijepih krava. Pasle su po šašu. ¹⁹Poslije njih izađe drugih sedam krava.

Bile su mršave, vrlo ružne i koštunjave. Još nikad ne vidjeh onako ružnih krava u svojoj zemlji egipatskoj! ²⁰I sedam mršavih i ružnih krava proždru prvih sedam debelih krava. ²¹Pa iako su ih progutale, nije se vidjelo da im je što u trbuhu: bile su ružne kao i prije. Uto se probudim. ²²Zatim sam u snu vidio kako na jednoj stabljici uzraste sedam punih i lijepih klasova. ²³Ali poslije njih uzraste sedam klasova zgrčenih, šturih, istočnjakom opaljenih. ²⁴I šturi klasovi proždru sedam jedrih klasova. Kazao sam ovo i vračarima, ali nema nikoga da mi razjasni."

²⁵Onda Josip reče faraonu: "Faraonov je san samo jedan: Bog javlja faraonu što kani učiniti. ²⁶Sedam lijepih krava, to je sedam godina; sedam lijepih klasova opet je sedam godina. Tako je samo jedan san. ²⁷Sedam mršavih i ružnih krava poslije njih, a tako i sedam praznih, istočnjakom opaljenih klasova, označuje sedam gladnih godina. ²⁸To je ono što sam već faraonu rekao: Bog objavljuje faraonu što kani učiniti. ²⁹Dolazi, evo, sedam godina velikog obilja svoj zemlji egipatskoj. ³⁰A poslije njih nastat će sedam gladnih godina, kada će se zaboraviti sve obilje u zemlji egipatskoj. ³¹Kako glad bude harala zemljom, neće se ni znati da je u zemlji bilo obilje - zbog gladi koja će doći - jer će biti vrlo velika. ³²A što se faraonov san ponovio, znači da se Bog na to zaista odlučio i da će to uskoro provesti. ³³Zato neka faraon izabere sposobna i mudra čovjeka te ga postavi nad zemljom egipatskom. ³⁴Nadalje, neka se faraon pobrine da postavi nadglednika u zemlji koji će kúpiti petinu sve žetve u zemlji egipatskoj za sedam godina obilja. ³⁵Neka skupljaju od svakog žita za sedam dobrih godina što dolaze; neka s ovlaštenjem faraonovim sabiru žito za hranu i pohranjuju ga po gradovima. ³⁶Neka zalihe služe za hranu u zemlji za sedam godina gladi što će snaći zemlju egipatsku, tako da za gladi zemlja ne propadne."

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

Josip uzvišen

³⁷Svidje se odgovor faraonu i svim njegovim službenicima. ³⁸Zato faraon reče svojim službenicima: "Zar bismo mogli naći drugoga kao što je on, čovjeka koji bi bio tako obdaren duhom Božjim?" ³⁹A onda faraon reče Josipu: "Otkako je sve to Bog tebi otkrio, nikoga nema sposobna i mudra kao što si ti. ⁴⁰Ti ćeš biti upravitelj moga dvora: sav će se moj narod pokoravati tvojim naredbama. Jedino prijestoljem ja ću biti veći od tebe. ⁴¹Postavljam te, evo," reče faraon Josipu, "nad svom zemljom egipatskom." ⁴²Poslije toga skinu faraon sa svoje ruke pečatni prsten i stavi ga Josipu na ruku. Zatim zaodjene Josipa odjećom od najljepše tkanine, a o vrat mu objesi zlatan lanac. ⁴³Vozio se on u kolima kao njegov zamjenik, a pred njim klicahu: "Abrek! Na koljena!" Tako ga postavi nad svu zemlju egipatsku. ⁴⁴Još faraon reče Josipu: "Premda sam ja faraon, neće nitko dići svoje ruke ni noge bez tvog odobrenja u svoj zemlji egipatskoj." ⁴⁵Faraon nazva Josipa "Safenat Paneah", a za ženu mu dade Asenatu, kćer Poti-Fere, svećenika u Onu. I Josip postade poznat po zemlji egipatskoj.

⁴⁶Josipu je bilo trideset godina kad je stupio u službu faraona, kralja egipatskog. A otišavši Josip ispred faraona, putovao je po svoj zemlji egipatskoj. ⁴⁷Za sedam rodni godina zemlja je rađala u obilju; ⁴⁸on je - u tih sedam godina što ih je egipatska zemlja uživala - kúpio od različite ljetine i hranu pohranjivao u gradove, smještajući u svakom gradu urod iz okolnih polja. ⁴⁹Tako Josip nagomila mnogo žita, kao pijeska u moru, pa ga prestade i mjeriti jer mu mjere ne bijaše.

Josipovi sinovi

⁵⁰Dok još ne nastaje gladna godina, Josip imade dva sina koje mu rodi Asenata, kći Poti-Fere, svećenika u Onu. ⁵¹Prvorođencu Josip nadjenu ime Manaše, "jer Bog je", reče, "dao te sam zaboravio svoje teškoće i svoj očinski

dom." ⁵²Drugomu nadjenu ime Efrajim, "jer Bog me", reče, "učinio rodnim u zemlji moje nevolje."

⁵³Sedam godina obilja koje je uživala zemlja egipatska dođe kraju, ⁵⁴a primače se sedam gladnih godina, kako je Josip prerekao. U svim zemljama bijaše glad, a u svoj zemlji egipatskoj bijaše kruha. ⁵⁵A kad je i sva zemlja egipatska osjetila glad, puk zavapi faraonu za kruh; a faraon reče Egipćanima: "Idite k Josipu i što god vam rekne, činite!" ⁵⁶Kad se glad proširi po svoj zemlji, Josip rastvori skladišta te je Egipćane opskrbljivao žitom, jer je glad postala žestoka i u zemlji egipatskoj. ⁵⁷Sav je svijet išao u Egipat k Josipu da kupuje žita, jer je strašna glad vladala po svem svijetu.

Josipova braća dolaze u Egipat

42 Kad je Jakov čuo da u Egiptu ima žita, reče svojim sinovima: "Što tu zurite jedan u drugoga? ²Čujem da ima žita u Egiptu. Otiđite dolje te nam ga odande nabavite da ostanemo na životu i ne pomremo." ³Tako desetero Josipove braće siđe da nabavi žita iz Egipta. ⁴Benamina, Josipova pravog brata, Jakov ne posla s ostalima. "Da ga ne bi zadesila kakva nesreća", govorio je. ⁵Među onima koji su išli nabavljati žito, jer u zemlji kanaanskoj vladala je glad, bijahu i sinovi Izraelovi.

⁶Josip je bio namjesnik u zemlji; on je dijelio žito svemu svijetu. Dođu tako i Josipova braća i poklone mu se licem do zemlje. ⁷Josip prepozna braću čim ih ugleda, ali se prema njima vladao kao stranac i oštro im govorio. Zapita ih: "Odakle dolazite?" Odgovore: "Iz zemlje kanaanske došli smo da kupimo hrane." ⁸Iako je Josip prepoznao svoju braću, oni njega nisu prepoznali. ⁹Josip se sjeti snova što ih je o njima sanjao. I reče im: "Vi ste uhode! Došli ste da izvidite slaba mjesta ove zemlje." ¹⁰Oni mu odgovore: "Ne, gospodar! Tvoje su sluge došle da nabave hrane. ¹¹Svi smo sinovi jednog oca; poštteni smo ljudi;

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

sluge tvoje nikad nisu bile uhode." ¹²On će im opet: "Ne, nego ste došli da izvidite slaba mjesta ove zemlje." ¹³Nato oni uzvrate: "Nas, tvojih slugu, bijaše dvanaestero braće - sinovi jednog oca, u zemlji kanaanskoj; najmlađi je sad s ocem, a jednoga više nema." ¹⁴No Josip im dobaci: "Onako kako sam vam već rekao: vi ste uhode! ¹⁵Ovako ću vas iskušati: odavde, tako mi faraona, nećete izići ako vaš najmlađi brat ne dođe ovamo! ¹⁶Pošaljite jednoga između sebe da vam dovede brata, a vi ostali u zatvor! Tako ću iskušati vaše riječi i vidjeti je li u vas istina ili nije. Inače, tako mi faraona, vi ste uhode!" ¹⁷Potom ih baci u zatvor na tri dana.

¹⁸Treći im dan reče Josip: "Izvršite to, i ostat ćete na životu, jer sam ja čovjek bogobožazan. ¹⁹Ako ste poštteni, neka jedan od vas ostane u zatvoru, a vi ostali idite i nosite žito svojim izgladnjelim domovima. ²⁰Poslije toga dovedite mi svoga najmlađeg brata, tako da se obistine vaše riječi te da ne izginete." Oni pristanu. ²¹Zatim je jedan drugom govorio: "Jao nama! Stiže nas kazna zbog našega brata; gledali smo njegovu muku dok nas je molio za milost, ali ga nismo uslišali. Stoga nas je ova nevolja snašla." ²²Ruben im odvrati: "Zar vam nisam govorio: Ne ogrešujte se o mladića! Ali vi niste slušali. Sad se traži račun za njegovu krv." ²³Nisu znali da ih Josip razumije, jer su se s njim razgovarali preko tumača. ²⁴On se od njih udalji te zaplaka. Opet se vrati i razgovaraše s njima. Onda izdvoji Šimuna između njih i naredi da bude svezan na njihove oči.

Povratak Jakovljevih sinova u Kanaan

²⁵Potom Josip zapovjedi da im vreće napune žitom; da svakome njegov novac metnu u vreću i da im daju poputninu. Tako im učine. ²⁶Tada oni natovare žito na svoje magarce i krenu odande. ²⁷Kad na prenoćištu jedan od njih otvori svoju vreću da nahrani magarca, opazi svoj novac ozgo u vreći. ²⁸"Moj je novac vraćen!" - povika braći. - "Evo

ga u mojoj vreći!" Zadrhta srce u njima. Zgledaše se, uplašeni, i rekoše: "Što nam ovo Bog uradi!"

²⁹Došavši k svome ocu Jakovu u zemlju kanaansku, kazaše mu sve što ih je snašlo. ³⁰"Čovjek koji je gospodar one zemlje", rekoše, "oštro nam je govorio i optužio nas kao uhode. ³¹Pošteni smo ljudi, kazasmo mu, i nikad nismo bili uhode. ³²Bilo nas je dvanaestero braće, sinovi istog oca, ali jednoga više nema, dok se najmlađi sad nalazi s našim ocem u zemlji kanaanskoj. ³³Ali čovjek koji je gospodar one zemlje reče nam: 'Ovim ću doznati da ste poštteni ljudi: ostavite jednoga brata kod mene, a vi ostali uzmite što vam treba za izgladnjele domove, pa idite. ³⁴Onda mi dovedite svoga najmlađeg brata, tako da znam da niste uhode, nego poštteni ljudi. Poslije toga vratit ću vam vašeg brata, i vi ćete se moći slobodno kretati u ovoj zemlji.'"

³⁵Kako su praznili svoje vreće, svaki nađe u vreći svoju kesu. Opazivši to, zapadoše u strah - i oni i njihov otac. ³⁶"Mene vi ostavljate bez djece!" - reče im njihov otac. - "Josipa je nestalo, Šimuna nema, a sad biste odveli i Benjamina. Sve se to na me svaljuje!"

³⁷Onda Ruben reče svome ocu: "Ubij moja dva sina ako ti ga ja natrag ne dovedem! Predaj ga u moje ruke, i ja ću ti ga vratiti!" ³⁸"Moj sin neće s vama!" - uzvрати on. - "Njegov je pravi brat već mrtav, a on je ostao sam. Ako bi ga na putu na koji ćete poći snašla nesreća, u tuzi biste otpravili moju sijedu glavu dolje u Šeol."

Evandjelje po Mateju

V. CRKVA - PRVINE NOVOG BOŽJEG SVIJETA

V. CRKVA - PRVINE NOVOG BOŽJEG SVIJETA

Posjet Nazaretu

⁵³Kad Isus završi sve ove prispodobe, ode odande. ⁵⁴I dođe u svoj zavičaj. Naučavaše ih u njihovoj sinagogi te zapanjeni govorahu: "Odakle ovomu ta mudrost i te čudesne sile? ⁵⁵Nije li ovo drvodjeljin sin? Nije li mu majka Marija, a braća Jakov, i Josip, i Šimun, i Juda? ⁵⁶I sestre mu nisu li sve među nama? Odakle mu sve to?" ⁵⁷I sablažnjavahu se o njega.

A Isus im reče: "Nije prorok bez časti doli u svom zavičaju i u svom domu." ⁵⁸I ne učini ondje mnogo čudesa zbog njihove nevjere.

Herod i Isus

14 U ono vrijeme doču Herod tetrah za Isusa ²pa reče svojim slugama: "To je Ivan Krstitelj! On uskrsnu od mrtvih i zato čudesne sile djeluju u njemu." ³Herod doista bijaše uhitio Ivana te ga svezana bacio u tamnicu zbog Herodijade, žene brata svoga Filipa. ⁴Jer Ivan mu govoraše: "Ne smiješ je imati!" ⁵Htjede ga ubiti, ali se bojao naroda jer su ga smatrali prorokom. ⁶Na Herodov rođendan zaplesa kći Herodijadina pred svima i svidje se Herodu. ⁷Zato se zakle dati joj što god zaište. ⁸A ona nagovorena od matere: "Daj mi, reče, ovdje na pladnju glavu Ivana Krstitelja." ⁹Ražalosti se kralj, ali zbog zakletve i sustolnika zapovjedi da se dade. ¹⁰Posla odrubiti glavu Ivanu u tamnici. ¹¹I doniješe glavu njegovu na pladnju, dadoše djevojci, a ona je odnije materi.

¹²A učenici njegovi dođu, uzmu njegovo tijelo i pokopaju ga pa odu i jave Isusu.

Isus hrani pet tisuća ljudi

¹³Kad je Isus to čuo, povuče se odande lađom na samotno mjesto, u osamu. Dočuo to narod pa pohrli pješice za njim iz gradova. ¹⁴Kad on izađe, vidje silan svijet, sažali mu se nad njim te izliječi njegove bolesnike.

¹⁵Uvečer mu pristupe učenici pa mu reku: "Pust je ovo kraj i već je kasno. Otpusti dakle svijet: neka odu po selima kupiti hrane." ¹⁶A Isus im reče: "Ne treba da idu, dajte im vi jesti." ¹⁷Oni mu kažu: "Nemamo ovdje ništa osim pet kruhova i dvije ribe." ¹⁸A on će im: "Donesite mi ih ovamo." ¹⁹I zapovjedi da mnoštvo posjeda po travi.

On uze pet kruhova i dvije ribe, pogleda na nebo, izreče blagoslov pa razlomi i dade kruhove učenicima, a učenici mnoštvu.

²⁰I jeli su svi i nasitili se. Od preteklih ulomaka nakupiše dvanaest punih košara. ²¹A blagovalo je oko pet tisuća muškaraca, osim žena i djece.

Isus hoda po vodi

²²I odmah prisili učenike da uđu u lađu i da se prebace prijeko dok on otpusti mnoštvo. ²³A pošto otpusti mnoštvo, uziđe na goru, nasamo, da se pomoli. Uvečer bijaše ondje sam.

²⁴Lađa se već mnogo stadija bila ostisla od kraja, šibana valovima. Bijaše protivan vjetar. ²⁵O četvrtoj noćnoj straži dođe on k njima hodeći po moru. ²⁶A učenici ugledavši ga kako hodi po moru, prestrašeni rekoše: "Utvara!" I od straha kriknuše. ²⁷Isus im odmah progovori: "Hrabro samo! Ja sam! Ne bojte se!" ²⁸Petar prihvati i reče: "Gospodine, ako si ti, zapovjedi mi da dođem k tebi po vodi!" ²⁹A on mu reče: "Dođi!" I Petar siđe s lađe te, hodeći po vodi, pođe k Isusu. ³⁰Ali kad spazi vjetar, poplaši se, počne tonuti te krikne: "Gospodine, spasi me!" ³¹Isus odmah pruži ruku, dohvati ga i kaže mu: "Malovjerni, zašto si posumnjao?" ³²Kad udoše u lađu, utihnu vjetar. ³³A oni na lađi poklone mu se ničice govoreći: "Uistinu, ti si Sin Božji!"

Ozdravljenja u genezaretskom kraju

³⁴Pošto preploviše, dođu na kraj, u Genezaret. ³⁵I ljudi ga onoga kraja prepoznaju pa razglase po svoj onoj okolini. I donošahu mu sve bolesnike ³⁶te ga moljahu da se samo dotaknu skuta njegove haljine. I koji bi se dotakli, ozdravili bi.